

Laboratóriumi Medicina Intézet Igazgatóság

1089 Budapest, Nagyváradi tér 4. 14. emelet

Igazgató: Dr. Vásárhelyi Barna egyetemi tanár

Telefon: +36 – (1) – 2100-278 / 56131

Fax: +36 – (1) – 2100-278 / 56492

E-mail: vasarhelyi.barna@med.semmelweis-univ.hu

Klinikavezetők

ikt. sz.: KK/KL/32/2014

Tárgy: osztályos mintacsere esetén követett eljárás
a Laboratóriumi Medicina Intézetben

Budapest, 2014. február 12

Tisztelt Professzor Asszony és Professzor Urak!

A Semmelweis Egyetem Laboratóriumi Medicina Intézet munkatársai az elmúlt időszakban több alkalommal szembesültek azzal a helyzettel, hogy a vizsgálatra beküldött, vonalkóddal, illetve a beteg nevével ellátott csőben alapos gyanú (inkonzisztens laboreredmények) alapján nem az adott beteg mintája volt.

A mai naptól feltételezett preanalitikai mintacsere esetén az Intézetben az alábbi eljárásrendet rendelttem el:

MUNKAUTASÍTÁS/PROTOKOLL

feltételezett preanalitikai mintacsere esetén

FOGALMAK MEGHATÁROZÁSA

Feltételezett preanalitikai mintacsere: az a szituáció, amikor az osztályos jelzés vagy a laboratóriumi vizsgálati eredmények (korábbi leletekkel nem összeegyeztethető eredmények) alapján felmerül annak a lehetősége, hogy a beküldő tévesen más neve alatt küldi be a vizsgálati mintát a laboratóriumba

Minta azonosítás a beküldő osztályon: vérvétel előtt a beteget azonosítani kell, ráírni a mintavételi csőre a beteg nevét és TAJ számát vagy szül dátumát, levenni a mintát, és a csőveken lévő vonalkód alapján rögzíteni a számítógépes rendszerben. Ezért a beküldő osztály a felelős.

Vércsoportos csőveken kötelező a két azonosító feltüntetése (név, TAJ/ szül dátum). Azonosító nélkül érkezett minta feldolgozása **TILOS!** (lásd Transzfúziós szabályzat)

Egyéb mintáknál is ajánlott a két azonosító, a név ráírása a csőre minden esetben **KÖTELEZŐ!**

Az azonosító nélkül érkezett csőveket a Laboratórium nem dolgozza fel; a beküldőt értesíti, majd a mintát megsemmisíti.

Feltételezett preanalitikai mintacsere a vérvétel során a minta azonosítás folyamata nem szabályosan történt.

- A csőben lévő vér nem a csövön szereplő betegnek a vére. Vérvételkor nem történt betegazonosítás.

- Az információs rendszerben (MEDSOL) más beteghez történt a cső vonalkódjának beolvasása.

A MUNKAUTASÍTÁS/PROTOKOLL LEÍRÁSA

Feltételezett preanalitikai mintacsere:

- Ha a minta szortolásakor (OLA), a rendszer hibás mintaként kezeli a csövet.
- A mérés után történő technikai nyugtázásakor az előző minta eredményétől egyéb okkal nem magyarázható nagymértékű eltérő eredmény észlelése.
- Diplomás validáláskor történő eltérések észlelése az előző minta eredményétől egyéb okkal nem magyarázható nagymértékű eltérő eredmény észlelése.

A mintacsere a folyamat bármelyik szakaszában kiderülhet. A cserét észlelő dolgozó kötelessége:

- ellenőrizni a csövön lévő nevet, TAJ számot, vonalkód alapján ellenőrizni a GLIMS rendszerben is, esetenként a MEDSOL-ban is.
- ennek a betegnek ezen a napon a laboratóriumba érkezett összes csövet meg kell keresni, és azonnal megszakítani az összes eredményét. A laboratórium nem mérlegeli, hogy a mintacsere melyik csövet érinthette és melyiket nem.
- a GLIMS rendszerbe az eredmények helyett be kell írni: „*Mintacsere történt. új kérés, új feladás szükséges*” vagy „*Kódolási hiba, új kérés, új feladás szükséges*” A kért vizsgálatok elvégzettként kerülnek rögzítésre és a beküldő számára kiszámlázva.
- a mintacseréről a beküldő lapon szereplő telefonszámon értesíteni kell a beküldő osztályt, ambulanciát. Ha nincs telefonszám, a laboratórium kizárólag a számítógépes rendszerben jelzi a vizsgálat megszakítását.
- értesíteni az ügyeletes validáló diplomást, aki jegyzőkönyvet (SE-LMI-KLP-BA-13) készít a cseréről.
- az ügyeletes diplomás a jegyzőkönyvet átadja az Intézet Igazgatójának, aki ellenjegyzést követően elküldi az adott beküldő intézmény vezetőjének.

Feltételezett mintacsere esetében a minta kezelését az határozza meg, hogy az analitikai fázis melyik szakaszában merült fel a gyanúja.

Ha még az eredménykiadás ELŐTT, akkor a minta megsemmisítendő. MINTÁT OSZTÁLYNAK NEM KÜLDÜNK VISSZA.

Ha az eredménykiadás UTÁN, akkor a minta tárolandó. A mintát egy külön erre a célra fenntartott dobozban -20°C-on 1 évig kell tárolni, vagy addig, amíg a beküldő írásban nyilatkozik arról, hogy a mintacserét elismeri.

Kérem, erről az eljárásrendről értesítse munkatársait is.

Segítségét előre is köszönöm

Üdvözlettel

dr. Vásárhelyi Barna
egyetemi tanár
Simmelweis Egyetem
Laboratóriumi Medicina
Intézet igazgatója

Jegyzőkönyv feltételezett preanalitikai mintacseréről
Jegyzőkönyv sorszáma:../2014

Minta vonalkódja	
Csővön lévő azonosító (név, TAJ szül. idő)	
Beküldő osztály	
Beküldő orvos	
Tény, ami felveti a mintacsere gyanúját	
A feltételezett mintacserét észlelte	
A feltételezett mintacsere észlelésének időpontja	
A feltételezett mintacsere utáni kivizsgálás lépései és eredményei	
Utólagos intézkedés	
Jegyzőkönyvet készítette	
Jegyzőkönyvet másolatként kapta	
Dátum	